

Inhoudsopgave

Voorwoord

1. Het werk van de VPSG	
- Visie en missie	3
- Inleiding	3
- Hulp bij de verwerking van seksueel geweld	4
- Netwerken en vertegenwoordigingen	7
- Projecten: inleiding	8
- Project 'Dwars-liggen. Speurtocht naar heilzame seksualiteit'	8
- Project 'Present in Mokum'	11
2. Bestuur, medewerkers en organisatie	16
3. Financiën	18
- Begroting 2009	18
- Resultaten en balans 2008	19
- Financiële verantwoording Project Dwars-liggen	21
- Financiële verantwoording Project Present in Mokum	22
- Fondswerving en financiën: toelichting	23
4. Comité van aanbeveling	25

VOORWOORD

Voor u ligt het verslag van de activiteiten van de VPSG in 2008. Dit werk staat niet op zichzelf: de afgelopen maanden stonden de media vol met allerlei berichten over de meest schrikbarende vormen van misbruik. Naar aanleiding van de Oostenrijkse man, die jarenlang zijn dochter misbruikte, kwamen ook andere gevallen van misbruik naar boven uit andere delen van de wereld. Hoe goed is het als het deksel van de doofpot wordt gelicht... Ook anderen verzamelen daardoor de moed om ook met hun verhaal naar buiten te komen.

De spreuk van de VPSG: “Wees moedig, praat erover”, is natuurlijk in de eerste plaats bedoeld voor mensen, die zelf met deze vorm van geweld worden geconfronteerd. Maar met de omvang van het probleem van seksueel geweld is het extra belangrijk dat ieder mens alert is op signalen en de moed durft te hebben om er over te praten.

Het afgelopen jaar stond in het teken van het project ‘Dwars-liggen’ dat aandacht vraagt voor heilzame seksualiteit. Belangrijk voor volwassenen, maar zeker ook voor de jeugd een uitdaging om hierover na te denken. Met de komst van nieuwe media zien we ook andere vormen van misbruik. Zo las ik in de krant over de hype dat meisjes uit de kleren gaan en een foto van zichzelf versturen aan hun vriendje via de mobiel. Niet zelden zien ze zichzelf later terug via internetsites en het mobiele netwerk. Moedig vond ik het daarom dat twee jonge mannen uit Nederland een stichting voor veilig internet hebben opgezet, met als doel om o.a. deze vorm van misbruik tegen te gaan.

Tenslotte een opmerkelijk initiatief van een zusterstichting van het Heil des Volks in Amsterdam. Zij richt zich al decennia lang op de opvang en hulpverlening aan prostituees. Maar sinds kort is daar een doelgroep bijgekomen en dat zijn de ‘klanten’ van deze dames. Volgens de stichting wordt het hoog tijd dat zij gaan nadenken over hun gedrag. Door met hen het gesprek aan te gaan, hopen ze dat dit tot veranderingen leidt. Zeker 10% van de doelgroep blijkt zich te rekenen tot de actieve kerkleden.

De VPSG heeft al jarenlang gemerkt dat er dikwijls een relatie bestaat tussen religieuze en seksuele beleving. Goed dat zij en anderen zich sterk maken voor een seksuele hervorming van de samenleving.

Als bestuur willen wij ons inspannen om daarvoor in het komende jaar juist in de kerken een luisterend oor te vinden.

Theo van Driel, voorzitter

1. Het werk van de VPSG

Visie en missie

De stichting VPSG is een kenniscentrum op het gebied van seksueel geweld in relatie tot zingeving en geloof. Ieder kan er terecht met vragen rond vormen van relationeel geweld. Daarbij is de VPSG als oecumenische stichting gespecialiseerd in het leggen van verband tussen seksueel geweldtrauma's en godsdienst- of zingevingstrauma's. Hiermee richt de VPSG zich op een element dat vaak ontbreekt in de reguliere hulpverlening.

De VPSG is er voor ieder die hulp nodig heeft bij de verwerking van seksueel geweld, persoonlijk of indirect ervaren. Het oecumenische karakter biedt uitdrukkelijk openheid naar een breed spectrum van cliënten, binnen of buiten de kerken.

Naast begeleiding van cliënten biedt de VPSG voorlichting, scholing, training en ondersteuning aan professionals en vrijwilligerskader.

In de eerste plaats biedt de VPSG training en scholing aan professionals en vrijwilligers in de verschillende kerken om hen te helpen de problematiek van seksueel geweld en geloof in de kerken aan de orde te stellen en adequate ondersteuning te bieden aan slachtoffers.

In de tweede plaats biedt de VPSG aan seculiere hulpverleners haar kennis en inzicht in de geloofs- of zingevingcomponent binnen seksueel geweldtrauma's aan.

Onder de noemer *Praat erover!* wil de VPSG openheid over seksueel geweld bevorderen, het zwijgen van betrokkenen en omstanders doorbreken en adequate hulpverlening voor slachtoffers bieden.

Het werkterrein van de VPSG beslaat (in principe) de provincie Noord-Holland.

Inleiding

In 2008 hebben we, met hulp van de SESAM coaches (Senioren en de Samenleving) Frans van Meggelen en Theo Jacobs hard gewerkt om de missie en visie van de VPSG opnieuw te formuleren en aan te scherpen. Nog steeds zijn de twee werkvelden vanaf het begin (in 2010 bestaat de VPSG 25 jaar!!) zichtbaar. Aan de ene kant hulp bij de verwerking van seksueel geweld vanuit een oecumenisch perspectief. En aan de andere kant training, voorlichting en scholing aan allerlei professionals en vrijwilligers in kerken en daarbuiten. Met recht is de VPSG een

kenniscentrum op het gebied van seksueel geweld in relatie tot zingeving en geloof. In dit jaarverslag bieden we een inkijk in onze activiteiten en drijfveren.

Hulp bij de verwerking van seksueel geweld

Wat heb je nodig als je al je leven lang worstelt met de lange jaren van seksuele handelingen door je vader? Wat moet je zeggen als je als vrouw er achter komt dat je man je kinderen seksueel heeft misbruikt? Waar gaat het over als een man grote problemen op zijn werk heeft maar in wezen (van zijn) stuk is door het misbruik van zijn autoritaire vader?

Het zijn een paar van de vragen waarmee pastorale counselors Marthe Link en Margrietha Reinders worden geconfronteerd als de verhalen van hun pastoranten boven water komen. Wat ze doen lijkt soms wat vaag te klinken: “tevoorschijn luisteren”, “present zijn”, “aandachtig luisteren”, “vroedvrouw zijn van het verhaal” en toch zit de meerwaarde van de VPSG in deze woorden. In een eigen tempo kan het verhaal naar boven komen; soms als een niet te stuiten waterval, met recht een woordenstroom; soms in een paar woorden per keer, vol verdriet, afkeer en schuld. Dan is de gave van het kunnen laten gebeuren, steunen, aandachtig blijven en toch wachten een onbetaalbaar geschenk.

Dat is ook wat we terug horen als mensen afscheid nemen: “het was zwaar en moeilijk maar op de Nieuwe Groenmarkt heb ik altijd het gevoel gehad dat ik gesteund werd en dat er een vertrouwen aan mij werd gegeven dat ik het zou redden.”

De meeste mensen komen bij ons via een verwijzing door een pastor of via een eigen zoekactie op internet. Dit jaar zagen we negen mensen voor het eerst komen. Gedurende het jaar namen we afscheid van zes mensen. Nog steeds zijn de meeste hulpvragers vrouwen: bij de 41 pastoranten in 2008 waren er twee mannen. Daarnaast was er een aantal incidentele contacten (een of twee gesprekken of mails) met vier personen waaronder één man. Het aantal pastoranten is in vergelijking met voorgaande jaren gestegen. Het aantal spreekkamer gesprekken is vrijwel gelijk gebleven en het aantal telefonische of mailcontacten is flink gedaald. Dit laatste is te verklaren uit hoe het met pastoranten is; vorig jaar waren er een paar die in een crisis belandden waardoor het aantal e-mails behoorlijk steeg en vanzelfsprekend ook de respons van onze counselors. Dit jaar was het wat dat betreft weer rustiger.

PASTORALE GESPREKKEN IN KAART GEBRACHT

Jaar	in Haarlem of elders	per telefoon of e-mail	Totaal	Aantal pastoranten	Vrouw/Man
2008	283	267	550	41	39/2
2007	289	363	652	38	35/3
2006	411	233	644	35	31/4
2005	268	157	425	27	24/3
2004	264	171	435	30	28/2
2003	316	173	489	32	31/1
2002	420	172	592	35	
2001	414	108	522	31	
2000	287	65	352	30	
1999	236	52	288	32	

De gemiddelde leeftijd van de pastoranten is aan het dalen. Voorheen lag de leeftijd met name tussen de 45 en 64 jaar. De groep pastoranten met een leeftijd tussen de 35 en 45 is aan het stijgen.

Leeftijd	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999
< 35	4	7	2	1	5	5	7	6	6	8
35-45	11	7	8	5	7	10	7	10	11	10
45-55	13	16	14	15	10	9	9	5	5	5
55-65	9	4	8	1	3	2	3	6	4	4
65-75	2	2	1	2	2	3	6	4	3	4
> 75	2	2	2	3	3	3	3	-	1	1
Totaal	41	38	35	27	30	32	35	31	30	32

Oecumenisch werken is altijd een belangrijk uitgangspunt geweest. Het feit dat wij oog hebben voor zingevingsvragen (breed geformuleerd) of geloofsdilemma's is vaak de reden voor mensen om naar de VPSG te komen.

	2008	2007	2006	2005	2004	2003
Rooms-katholieke Kerk	12	7	10	9	7	12
Protestantse Kerk in Nederland	15	14	9	10	19	14
Oud-/vrijgemaakt/ christelijk gereformeerd	3	4	2	1	1	1
Niet (meer) kerkelijk gebonden	4	7	6	3	2	4
Overig	7	6	8	4	1	1

Bij de categorie 'overige' zijn de meeste pastoranten betrokken bij een evangelische groep of Pinkstergemeente.

Van alle pastoranten in 2008 komt 68% uit de provincie Noord-Holland, ons primaire werkgebied. Helaas zijn er bijna geen andere organisaties of groepen als de VPSG meer actief waardoor we aanvragen krijgen uit vele delen van het land, tot aan het buitenland toe. Contact via e-mail en/of telefoon maakt dat ook mogelijk en sommige mensen hebben er een lange reis voor over.

De counselors zijn verder betrokken bij het grotere netwerk van pastoranten. Zo voerden zij, op verzoek, overleg met familieleden, pastores, hulpverleners of advocaten.

Ook werden samen met een pastorate klachten ingediend vanwege misbruik door een alternatief therapeut.

Diverse keren werd een kort telefonisch adviestraject gedaan met pastores. Vaak gaat het er dan om een klankbord te zijn in een specifiek contact met een pastorant of om een ingewikkelde situatie in gemeente of parochie waarbij seksueel geweld een rol speelt. De VPSG-medewerksters kunnen vanuit hun expertise (en als buitenstaander) de goede vragen stellen, mee helpen een koers uit te zetten of de dilemma's rond loyaliteiten te verhelderen.

Een predikante die gebruik maakte van het advies van de VPSG zegt bij haar vertrek uit de gemeente in haar verslag:

"Wat na negen jaar blijft is het bijzondere 'leertraject' voor mij rond 'sexueel misbruik in de gemeente'. Het heeft betekend dat ik tegen wil en dank in korte tijd meer dan gemiddeld 'deskundig' ben geworden op dat gebied. En sinds die tijd heb ik menig collega in de wandelgangen daarover dan ook van advies kunnen dienen. Een 'deskundigheid' die voor mij altijd met deze wijkgemeente verbonden zal blijven, en met de zorgvuldigheid waarmee we met elkaar steeds intensief hebben gezocht naar wat goed was om te doen."

In haar e-mail aan ons schrijft ze verder:

"Terugkijkend ben ik voor alles wat ik in die periode heb geleerd jullie veel dank verschuldigd. En dat de wijkgemeente die affaire zo goed heeft kunnen hanteren heeft in hoge mate te maken met de begeleiding die wij van jullie kregen. Bij weggaan hoort ook 'dankjewel zeggen' en dat doe ik bij deze dan ook graag nog eens."

Regelmatig krijgen we brieven en e-mails met vragen rond een studieonderwerp m.b.t. seksueel geweld. Vaak helpen we met advies, websites of literatuur. In het kader van het opzetten van een promotiestudie voerden Marthe Link en Jeannette Deenik-Moolhuizen een gesprek met een studente. Margrietha Reinders hield een lezing over seksueel geweld en godsdienst voor een groep Duitse studenten op werkbezoek.

Zowel Margrietha Reinders als Jeannette Deenik-Moolhuizen gingen voor in het middaggebed in de Grote Kerk in Haarlem. Als pastores van de VPSG leidden zij dit korte moment van bezinning in de drukte van de stad. Jeannette schreef ook een toelichting bij de collecte voor de VPSG in de Muiderkerk te Amsterdam en vertelde over het werk van de VPSG voorafgaande aan de collecte in de Dominicusgemeente te Amsterdam. Marthe Link schreef voor het blad Perspectief een artikel genaamd 'Wie luistert mij tevoorschijn?' over het werk van de VPSG.

Netwerken en vertegenwoordigingen

Binnen de mogelijkheden van tijd en energie proberen we in te gaan op allerlei uitnodigingen ter versteviging van het netwerk.

Jeannette Deenik-Moolhuizen en Marthe Link bezochten het symposium ter gelegenheid van het afscheid van dr. Hanneke Meulink, docent

Pastoraat bij de Protestantse Universiteit Leiden. Zij is altijd zeer betrokken geweest op het onderwerp en het werk van de VPSG en was tevens supervisor voor een van de medewerkers.

Gezien van der Leest ging naar het afscheid van Annego Hogebrink als voorzitter van de OVS (Oecumenische Vrouwensynode). Annego was betrokken bij de oprichting van de VPSG en was ook jarenlang lid van het bestuur.

Onze stagiaire in 2006, Maddy de Bruin, studeerde in november af aan de Fontys Hogeschool te Amsterdam, richting Theologie en Levensbeschouwing. Haar scriptie over 'Als kinderen vragen stellen... De religieuze opvoeding als een zoektocht van ouders en kinderen' is een leerzaam en praktisch verhaal geworden. Marthe Link en Gezien van der Leest vierden dit feest met haar en haar familie mee.

Maddy de Bruin is ook onze vertegenwoordigster in het VSK- (Vereniging tegen Seksuele Kindermishandeling) platform van zelfhulp- en belangenorganisaties inzake seksueel geweld. Zij bezoekt de platformbijeenkomsten en brengt daar onze specifieke invalshoek in.

Marthe Link is vanuit haar expertise als pastoraal counselor lid van de klachtencommissie van de Sint Josephstichting der Zusters Ursulinen van Bergen.

Projecten: inleiding

De tweede pijler van het werk van de VPSG: voorlichting, training en scholing is nu voornamelijk ondergebracht in projecten. In 2008 werkten we in twee projecten 'Dwars-liggen. Speurtocht naar heilzame seksualiteit' en 'Present in Mokum'. Beide projecten hebben hun eigen aandachtsveld en doelgroep. Voor beide geldt dat we steeds onze specifieke aanbod 'seksueel geweld in relatie tot zingeving en geloof' inbrengen.

Op de pagina's 21 en 22 zijn de begroting en de resultaten van beide projecten te zien.

Project 'Dwars-liggen. Speurtocht naar heilzame seksualiteit.'

Verslag door projectleidster Jeannette Deenik-Moolhuizen

De thematiek van ons project lijkt een schot in de roos gezien het vele dat in de pers en op TV verschijnt rond vragen van seksualisering van de samenleving, de maakbaarheid van het (vrouwelijke) lichaam, enz. Zo waren er in het afgelopen jaar alleen al spraakmakende TV-programma's

als '40 dagen zonder seks' (EO), de film 'Deep Throat', 'Geloof, seks en (wan)hoop' (IKON). Bij allerlei bijeenkomsten georganiseerd door serieuze tijdschriften of op seksualiteit gespecialiseerde organisaties komt naar voren dat er een zoeken is naar vormen van seksualiteitsbeleving. Daarbij klinkt ook telkens weer de roep om meer en betere seksuele educatie. Zowel ouders als onderwijs worden hierop aangesproken. Voor feministen van de tweede golf blijkt deze situatie een behoorlijke teleurstelling. In de jaren '70 en daarna heeft de vrouwenbeweging zich immers uitvoerig met seksualiteit bezig gehouden. Door het voorhanden zijn van de pil kwam seksualiteit voor vrouwen in een ander licht te staan. Eigenlijk werd seksuele beleving van vrouwen in belangrijke mate toen voor het eerst door velen ontdekt. Daarmee werd ook de positie van vrouwen meer gelijkwaardig aan de man.

Vanzelfsprekend kwam daarbij ook nut en noodzaak van seksuele voorlichting van de volgende generatie ter sprake. Toch blijkt nu dat de toen gepropageerde, en dikwijls ook gepraktiseerde, openheid geen blijvende resultaten heeft gehad. Soms lijkt het wel of er geen enkele vooruitgang is geboekt. Jonge vrouwen van nu stellen deze zaken opnieuw aan de orde. Daarbij merken zij in hun analyse van de hedendaagse situatie rond seksualiteit dat opnieuw de positie van vrouwen in het geding is. Daarbij zijn er merkwaardige overeenkomsten tussen ver van elkaar liggende groepen als de nieuwe kuisheidsbewegingen en aanhangers van het 'alles moet kunnen' principe. Tot de eerste categorie zijn jongeren uit de zwaar christelijke en evangelische hoek te rekenen die aan hun vader de gelofte doen als maagd het huwelijk in te gaan. Parallellen zijn onder islamieten te vinden. Bij de groepering aan de andere kant van het spectrum heerst vrijwel grenzeloosheid. In alle gevallen lijken vrouwen weer meer object dan subject te zijn. Ze zijn ofwel ondergeschikt aan vader of broers, of aan de seksuele verlangens van echtgenoten of pooiers. Er is gezien deze situatie van verwarring alle reden om ook in kerkelijke gemeenschappen aandacht te besteden aan morele, opvoedkundige, politieke vragen ten aanzien van seksualiteit. Ons project zou als geroepen moeten komen. Toch ervaren we telkens hoe beladen dit onderwerp is. Het betekent voor het project dat we eerder elke gelegenheid die zich aandient of die we kunnen creëren moeten aangrijpen, dan dat we een geordend meerjarenplan kunnen uitzetten. Bij het onderwerp zijn zozeer eigen ervaringen en emoties in het geding dat ook professionals niet eenvoudig voor dit onderwerp zijn te winnen.

Toch kunnen we een aantal **evenementen** van het afgelopen jaar noemen, waarbij ook dikwijls blijkt dat ze op termijn meer effect hebben dan op het eerste gezicht lijkt.

Aan een dertigtal vrijwilligers van de Penitentiare Inrichting Nieuwersluis werd een **training** gegeven op het gebied van heilzame en onheilzame seksualiteit. Het was een zeer aandachtig en betrokken gezelschap. Ook een van de justitiepastores was aanwezig.

Twee maal werd een **studiemiddag** voor pastores georganiseerd onder de titel ‘Hoe maak ik het mijn pastoranten comfortabel om met mij over seksuele zaken te spreken? Wat zijn daarvoor de voorwaarden?’ Omdat op de eerste middag vrijwel uitsluitend vrouwelijke pastores afkwamen werd besloten om de middag nog een keer afzonderlijk voor vrouwelijke en mannelijke pastores aan te bieden. De middag voor vrouwen vond in het najaar plaats, in het komende voorjaar worden mannelijke pastores uitgenodigd. Hoewel enige honderden pastores persoonlijk werden uitgenodigd blijken er toch telkens niet meer dan tien de uitdaging te willen aangaan. Onverkort zijn degenen die wel aanwezig zijn enthousiast over het aanbod. Een voordeel van een klein aantal aanwezigen is wel dat goed kan worden ingegaan op door de aanwezigen ingebrachte praktijkverhalen. Een van de vrouwelijke pastores zette naar aanleiding van de studiemiddag in haar kerk een vieringencyclus over lichamelijke op.

In Amsterdam Zuid-Oost besprak een **oecumenische groep van zwarte en witte vrouwen** (deel van de Oecumenische Vrouwensynode) zeer geanimeerd wat voor hen heilzame seksualiteit betekent en hoe ze dat aan jongeren overdragen. Er kwam een prachtige uitwisseling van ervaringen op gang. Met de vraag om dit thema nog eens aan de orde te stellen. Op de ontmoetingsdag van het IKON-pastoraat werden **twee workshops** gegeven, elk voor 22 mensen over Liefde en over Richting geven aan je leven.

In Zwaag werd samen met de plaatselijke pastor een **jongerenviering** met als thema Heilzame seksualiteit gehouden. In de viering was ook ruimte gemaakt om reacties te geven. In de viering waren niet alleen jongeren maar ook ouders aanwezig. Eerder was er met behulp van dezelfde pastor een **bijeenkomst** met een aantal parochianen over seksualiteit. Ook werden er **afspraken** gemaakt met de beleidsmedewerkster Jeugd van het bisdom Haarlem-Amsterdam om vragen van seksualiteit in de jongeren- en catecheseprogramma's in te brengen.

Aan twintig medewerkers van de diaconie van de Protestantse Kerk van Amsterdam werd een **training** gegeven over heilzame en onheilzame seksualiteit en de communicatie over seksualiteit in de beroepspraktijk. In het blad FIER schreef Jeannette Deenik-Moolhuizen een artikel met de titel: Wat vinden vrouwen zelf van seksualiteit? Verder werd het afgelopen jaar tijd en energie besteed aan het vernieuwen van de **VPSG-website** mede met het oog op dit project. Er verschenen een tweetal interactieve columns en ook de artikelen die Jeannette al eerder schreef in het kader van het project zijn op deze website te lezen.

Het project loopt nog tot september 2009. Naast reeds gemaakte afspraken voor trainingen en bijeenkomsten zullen we vooral ook zorgdragen voor een goede overdracht; we zijn begonnen aan het samenstellen van een boekje waarin verdieping en praktische handvaten om met het thema aan de slag te gaan samenkomen. Ook staat een afsluitende middag op het programma waarin precies die speurtocht naar heilzaamheid in theorie en praktijk aan bod komt.

Project ‘Present in Mokum’

Verslag door projectleidster Margrietha Reinders

In dit project wordt dankbaar gebruik gemaakt van de faciliteiten van de Protestantse Diaconie in Amsterdam; we maken o.a. gebruik van een spreekkamer in het diaconieverzamelgebouw en ook sluiten een aantal activiteiten aan op projecten van de diaconie.

In 2008 zijn we verder gegaan op de ingeslagen weg: een combinatie van pastorale begeleiding van vrouwen uit de rafelrand, het organiseren van ontmoetingsmomenten en laagdrempelige activiteiten, het ondersteunen en scholen van vrijwilligers en professionals en het in samenwerking met andere organisaties helpen opzetten van opvangplekken of voorzieningen voor vrouwen die het meest kwetsbaar zijn.

Door contact te zoeken met verwante organisaties in Amsterdam en te inventariseren welke hulp zij kunnen bieden aan dak- en thuisloze vrouwen of vrouwen zonder papieren, ontstond een duidelijker beeld van de hiaten in de voorzieningen die er voor deze vrouwen zijn.

De VPSG wil op deze “witte plekken” in de opvang van de doelgroep inspelen door bij te dragen aan aanvullende opvang en begeleiding; van de

vrouwen zelf maar ook van degenen die professioneel met deze vrouwen in contact staan.

Zo is er een vruchtbaar samenspel ontstaan tussen pastorale counseling, de ondersteuning van activiteiten voor en door gemarginaliseerde vrouwen, het deel uitmaken van een contactennetwerk en het met deskundigheid ondersteunen van dit netwerk.

Hieronder gaan we dieper in op vijf clusters van activiteiten: de pastorale counseling, ontmoetingsaanbod, scholing, externe contacten en publiciteit voor het project.

Pastorale counseling

Binnen 'Present in Mokum' gaat het om vrouwen die aan de rand van de samenleving terecht gekomen zijn door een verleden waarin misbruik, seksueel geweld en mishandeling een rol speelde. Zij hebben soms een verleden in de psychiatrie, leefden enige tijd op straat, worstelden met een verslaving, werkten in de prostitutie of moesten herintegreren na een detentieperiode. Velen van hen komen uit gebroken gezinnen en hebben ook zelf ervaringen met het verlies van partner en kinderen.

Een deel van hen heeft geen verblijfsstatus en moet in het onderhoud voorzien door werken in de horeca, schoonmaakbranche of, soms gedwongen, de prostitutie. Bijna zonder uitzondering dragen deze vrouwen de sporen van traumatisch geweld met zich mee.

Voor zowel de dak- en thuisloze als de geïlegaliseerde vrouwen geldt, dat zij moeilijk bereikbaar zijn voor de reguliere hulpverlening of daar op den duur uit verdwijnen. Mede daardoor dreigt sociaal isolement en vereenzaming; een veel voorkomend probleem bij deze doelgroep.

De VPSG probeert in te gaan op de behoefte aan aandacht, ontmoeting en heling door een aanbod van *persoonlijk pastoraat*: er zijn *112 nieuwe contacten* ontstaan het afgelopen jaar, variërend van een ontmoeting en kennismaking tot en met een langduriger serie gesprekken. Het totale aantal contacten tijdens het project tot nu toe komt op 279.

Deze contacten spelen zich af in de spreekkamer, de ontmoetingsruimte van het straatpastoraat, op straat en in het Wereldhuis (centrum voor cultuur, ontmoeting en ontwikkeling van de Protestantse Diaconie).

Meestal gaat het om mondelinge contacten, maar ook is er uitwisseling via telefoon of sms.

Voor alle bovenstaande contacten geldt dat zij bij de VPSG ondersteund worden middels de methodiek van de pastorale counseling en vanuit de

presentie-benadering. Hierbij staan de behoefte van de pastorante, het werken vanuit onderlinge gelijkwaardigheid en wederkerigheid, en het opsporen van eigen krachtbronnen van de pastorante centraal. Tijdsduur en resultaat liggen niet van tevoren vast.

Ontmoetingsaanbod

Hoewel persoonlijke begeleiding bij het verwerken van seksueel misbruik en huiselijk geweld tot de kerntaken van de VPSG binnen 'Present in Mokum' behoren, is gaandeweg gebleken dat de vrouwen uit de doelgroep vanwege hun vaak grillige levenswijze vaak niet kunnen omgaan met de regelmaat van een spreekuur. Een vanzelfsprekender manier om hen tegen te komen en tegelijkertijd hun isolement te doorbreken is de ontmoetingsavond: een maaltijd, gekoppeld aan een laagdrempelige activiteit.

Ook uit contacten met andere maatschappelijke organisaties in de stad, die dezelfde groep vrouwen tegenkomen, bleek dat een dergelijk aanbod in de sfeer van "huiskameropvang" in een behoefte voorziet. Een belangrijk aspect daarvan is de mogelijkheid tot vertrouwelijk contact en het delen van het persoonlijke verhaal in een pastoraal gesprek.

Zo ontstonden de *vrouwenavonden voor dak- en thuisloze vrouwen*, i.s.m. het straatpastoraat en het drugspastoraat. Het doel van deze ontmoetingsmomenten is: vrouwen met elkaar in contact te brengen en een netwerk te helpen groeien waarin ze zich veilig voelen en zelf initiatieven kunnen nemen. De activiteiten worden zoveel mogelijk door de doelgroep zelf bedacht en uitgevoerd in "Het krekelhuis", de groepsruimte van het straatpastoraat.

Op dezelfde manier groeide de samenwerking met het Wereldhuis uit tot het opzetten van een vaste *vrouwendag voor ongedocumenteerde vrouwen*. Zij vormen, door hun gebrekkige verblijfsstatus, een zeer kwetsbare groep op straat en in de illegale circuits van huisbazen, horecaondernemers en seksexploitanten. Ook hierbij gaat het om de activering en zelforganisatie van vrouwen in een situatie van sociaal en maatschappelijk isolement door hen de gelegenheid te bieden elkaar te ontmoeten en zelf kleinschalige groepsactiviteiten te organiseren in de ruimten van het Wereldhuis. Hierin werkte de VPSG-counselor samen met de diaconaal consulenten van het Wereldhuis.

In samenwerking met het Leger des Heils en het straat- en het drugspastoraat participeert de VPSG aan de "*Wallentochten*" in de rosse

buurt van Amsterdam. Hierbij is het de bedoeling, vrouwen die op straat leven tegen te komen en uit te nodigen voor spreekuur of de vrouwenavonden. Een ander doel is, raamprostituees te ontmoeten en een beeld te krijgen van hun leefsituatie, aangezien de slachtoffers van vrouwenhandel zich vrijwel zeker onder hen bevinden.

Scholing

In samenwerking met het project ‘Dwars-liggen’ gaven we een training aan twintig beroepskrachten van de Protestantse Diaconie in Amsterdam (zie pagina 11). Ook participeerden we aan de daklozendag van de Protestantse Diaconie Amsterdam met een eigen workshop, waarin met de geïnteresseerden een gesprek werd aangegaan over de eigen levensweg aan de hand van een eigen, ter plekke ingevulde, levenskaart.

Op het gebied van scholing en training hebben we afspraken gemaakt met het project “Samen wonen, samen leven” dat vanuit vele wijkorganisaties in Amsterdam-West is opgezet i.s.m. de Protestantse Diaconie. De VPSG-counselor zal in 2009 aan het Netwerk van vertrouwenspersonen dat actief is in dit project enkele trainingen geven over seksueel misbruik en de gevolgen daarvan.

Externe contacten

Het afgelopen jaar zijn er veel contacten gelegd met organisaties in Amsterdam, die zich bezig houden met de zorg voor en de belangen van dak- en thuisloze of illegale vrouwen.

Dit is bedoeld om het werk van de VPSG en het project bekendheid te geven en te attenderen op het spreekuur en de vrouwenactiviteiten, maar ook om onderling af te stemmen en te onderzoeken waar de VPSG een aanvullend aanbod kan ontwikkelen.

De volgende organisaties zijn bereikt:

- De Zusters Augustinessen, opvang en onderdak thuisloze vrouwen
- OudeZijds 100, opvang en medische zorg dak- en thuislozen en illegalen
- Het Scharlaken Koord, opvang van (ex)prostituees
- De vrouwen-nachtopvang van Stichting de Regenboog
- Het Centrum voor mensenhandel
- De zusters van Moeder Theresa
- De kerngroep pastoraat van de Amsterdamse Protestantse kerk
- Casa Migrante, pastoraal centrum voor Spaanstaligen
- Amsterdams Steunkomitee Vluchtelingen ASKV

- Dokters van de Wereld
- Zelforganisatie van “Domestic Workers” uit de Filippijnen
- Steunpunt vrouwen zonder verblijfsvergunning

Daarnaast zijn de contacten voortgezet met de Protestantse Diaconie, het drugspastoraat, het straatpastoraat, het Wereldhuis, de Werkgroep Opvang uitgeprocedeerden WOU en het Kerkhuis in Amsterdam ZO.

Uit de inventarisatie van de externe contacten bleek, dat juist een informeel ontmoetingspunt in een veilige sfeer, en het bieden van persoonlijke (pastorale) begeleiding in een behoefte voorziet! Veel organisaties zijn gericht op het bieden van concrete, gerichte en tijdelijke hulp maar kunnen geen extra aandacht of continuïteit daarin bieden. Juist hier kan de VPSG een rol hebben.

Publiciteit voor het project

Om de aanwezigheid van de VPSG-counselor onder de aandacht te brengen van de doelgroep is een flyer gemaakt. Deze flyer wordt op zoveel mogelijk plekken in de stad waar de doelgroep komt neergelegd. Voor de eerste contacten van de counselor is een klein relatiegeschenkje ontworpen waarop het contactnummer van het spreekuur vermeld staat. Dit doosje met spiegeltje en haarborsteltje wordt door de vrouwen zeer gewaardeerd omdat ze het goed kunnen gebruiken (en dus minder gauw kwijtraken!) maar ook omdat we daarmee het signaal geven dat ze de moeite waard zijn, niet afgeschreven als vrouw en als mens.

Tijdens het benefietconcert voor het werk van de VPSG hebben we met een fototentoonstelling aandacht gevraagd voor het project ‘Present in Mokum’. Een aantal foto’s van vrouwen en hun activiteiten tijdens de ontmoetingsmomenten werden voor dit doel uitvergroot. Het is de bedoeling dat in de loop van het project de foto’s nog vaker gebruikt gaan worden om zo het werk onder de aandacht te brengen.

Concluderend

Er is opnieuw veel gedaan en het is duidelijk dat de koppeling van pastoraal werk en advisering, scholing, training vanuit de specifieke deskundigheid rond seksueel geweld en levensvragen een zinvolle is. Het project ‘Present in Mokum’ is opgezet als pionierproject voor Amsterdam. Op termijn moet gekeken worden wat te doen met de vraag naar continuïteit o.a. ten aanzien van het pastorale aanbod en de financiering daarvan.

2. Bestuur, medewerkers en organisatie

In 2008 werd door bestuur en medewerkers met behulp van de twee SESAMcoaches (SESAM Academie: Senioren en de Samenleving) Frans van Meggelen en Theo Jacobs een brainstorm op touw gezet om samen na te denken over de missie en visie van de VPSG, het specifieke van de werkwijze, de doelgroep, werkgebied en de toekomst. Een product hiervan is een nieuwe verwoording van waar de VPSG voor staat. De missie en visie aan het begin van dit jaarverslag (pagina 3) is een onderdeel van de tekst. Het is de bedoeling dat de gehele tekst in een nieuwe folder verwerkt zal worden. Met behulp van deze folder willen de bestuursleden zich gaan inzetten voor PR en fondswerving. Een andere uitkomst is het verder uitwerken van een cursorisch aanbod en de mogelijkheden voor een zo breed mogelijke verspreiding.

Tijdens de jaarvergadering werd met dank afscheid genomen van voorzitter Ingrid Visser-Roos en secretaris Greet den Dulk-Barens. Een nieuw gezicht is Niny van Oerle - van der Horst die een breed netwerk, veel bestuurlijke ervaring en een gezonde dosis humor meeneemt en daarin het bestuur komt versterken.

Na een serieuze overweging werd Theo van Driel tot voorzitter gekozen; voor het eerst in de geschiedenis heeft de VPSG een man als voorzitter! Stan Baars, de penningmeester en Agaath van den Hogen bleven actieve meedenkers in het bestuur.

De Rooms-Katholieke achtergrond van alle bestuursleden maakte dat er in 2008 veel aandacht voor het werk van de VPSG was in deze kring. We zijn hier erg blij mee omdat het bereiken van de katholieke achterban een aandachtspunt was. De netwerken van onze bestuursleden werpen zo hun vruchten af.

Voor 2009 zijn we op zoek naar een of twee bestuursleden met een andere kerkelijke achtergrond.

In de samenstelling van het team medewerkers is geen verandering gekomen. Marthe Link en Margrietha Reinders zijn de twee pastorale counselors. Project 'Dwars-liggen' is in handen van Jeannette Deenik-Moolhuizen en project 'Present in Mokum' wordt geleid door Margrietha Reinders. Gezien van der Leest vervult de taak van coördinator.

De VPSG is een kleine organisatie met een klein team waarin elke medewerkster zeer zelfstandig is in de invulling en uitvoering van haar

werk. De impact van het werk vraagt echter om voldoende tijd om te reflecteren op de “verhalen van verschrikking” die in de spreekkamer gehoord worden. Het vraagt om een regelmatige aandacht voor elkaar. Een vast jaarlijks punt is het samen afsluiten van het jaar; tijdens een maaltijd laten we hoogte- en dieptepunten passeren en benoemen we wat we persoonlijk nodig hebben om het werk bij de VPSG goed te doen. Daarnaast bespreken we in het zes-wekelijkse werkoverleg de werkzaamheden, verzoeken en projecten zodat we van elkaars werk op de hoogte blijven.

In de jaarvergadering is er ruimte voor uitwisseling tussen medewerksters en bestuursleden. Daarnaast bezoeken de medewerksters eens per jaar een deel van de bestuursvergadering om over hun werkzaamheden te vertellen. Deskundigheidsbevordering blijft altijd een aandachtspunt: Margrietha Reinders en Marthe Link volgden samen de bijscholing van het ICODO (Informatie- en Coördinatie Orgaan Dienstverlening Oorlogsgetroffenen) over trauma en groei. Marthe volgde ook een training om schrijven als methode in haar werk te kunnen toepassen.

In 2008 is de website vernieuwd en de coördinator kan deze nu zelfstandig bijhouden via CMS – Content Management Systeem.

3. Financiën

Begroting 2009

inkomsten	2009
	Begr
Diakonie PKN	12.000
RK instellingen	6.500
fondsen/instellingen	10.000
Donateurs	13.000
Giften van derden	1.000
Bijdragen pastoranten	2.500
Rente	2.000
Lezingen/workshops	1.500
Sponsoractiviteiten	2.000
Kosten projecten	3.500
Tekort	1.700
TOTAAL	55.700

uitgaven	2009
	Begr
Salaris coördinator	16.000
Pastoraat	20.000
Scholing/supervisie	2.000
Reiskosten	2.000
Huur	6.000
Administratiekosten	1.200
Organisatiekosten	4.000
Bestuurskosten	1.000
Materiaalkosten	1.000
Publiciteit	2.000
Onvoorzien	500
TOTAAL	55.700

RESULTATEN 2008 STICHTING V.P.S.G.

ONTVANGSTEN	jan-dec'08 euro.	begroting'08 euro.	jan-dec.'07 euro
Diakonieën PKN	8.748	18.000	8.044
Fondsen:			
St.Ziekenverpl.Doopsg.Haarlem	4.500		
St.Jacobs Godshuis Haarlem	2.000		
St.Hulpaktie Haar Haarlem	4.000		
St.Coelombie Haarlem	2.000		
Maria Strootfonds Heemstede	2.500		
Totaal fondsen	15.000	20.000	14.750
Oud Kath.Kerk	--	--	910
Ontv.van R.K.instellingen	19.749	--	7.272
Donateurs	11.127	10.000	12.326
Bijdragen van pastoraan	2.335	2.500	2.105
Bijdragen overig kerkel.inst.	2.063	--	587
Incid.giften van derden	4.027	1.000	1.530
Rente	2.731	2.000	1.544
Opbrengst div.verkoopmateriaal	1.500	--	552
Opbrengst lezingen/workshops	643	500	2.751
Doorber.kst.proj.Dwarsliggen	2990	--	1480
" Present in Mokum	1130	--	860
	4.120	3.500	2.360
Opbr.vieringen en kunstveiling	--	--	365
Sponsor/Benefiet concert	2.751	--	3.692
Div.baten/lasten vorige jaren	1.188	--	--
Opbrengst verhuur spreekkamer	450	--	--
Totaal ontvangen	76.432	57.500	58.788
UITGAVEN			
Salaris/soc.lasten coordinator	17.998	18.000	15.673
2 pastor.werkers	18.408	23.000	19.834
Reiskosten	1.386	2.000	1.275
Kosten salarisadmin.	1.100	900	900
Huur/accommodatie	8.004		
reservering renov.kantoor'09	5.000	7.000	5.005
Organisatiekosten	4.046	4.000	3.376
Materiaalkosten	504	1.000	256
Kosten scholing vrijw.	932	1.000	--
Kosten supervisie	--	1.000	--
Representatie/bestuurkosten	558	1.000	1.034
Kosten publ.alg.	1.024	2.000	708
" Nieuwsbrief	766	--	476
" Jaarverslag	356	--	640
Reservering bijdrage proj.'07/'08/'09:			
nieuw project '09	5000	--	--
project Dwarsliggen	--	--	3000
" Present in Mokum	--	--	3000
Reservering voorz.personeelsverpl.	10.000	--	6.000
Div. baten/lasten vor.jr.	--	--	1.943
Overige kleine kosten / onvoorzien	--	500	--
totaal uitgaven	75.082	61.400	57.120
Resultaat	1.350	-/- 3.900	1.668

Algemene reserve:			
saldo 31-12-07	6.441		
Ontvangen St.De Graal welzijnsfonds	10.000		
bij: resultaat 2008	1.350		
saldo alg.reserve 31-12-08			17.791
Overige voorzieningen:			
Voorziening personeelsverpl.31.12/07	46.723		
Reservering 2008	10.000		
		56.723	
Reserve navordering sociale lasten		10.000	
Reserve renovatie kantoor 2009		5.000	
Voorziening afschrijving inventaris		2.000	
Saldo steunfonds		500	
Saldo project "Dwarsliggen"	-/- 579		
" "Present in Mokum"	2.893		
Reservering projecten '07	6000		
" " '08	2000		
" " '09	5000	13.000	
Totaal res.projecten			15.314

18-03-2009
MB

<u>Stichting V.P.S.G. BALANS PER 31-12-2008</u>		
	<u>31-12-08</u>	<u>31-12-07</u>
	<u>Euro</u>	<u>Euro</u>
<u>Activa</u>		
Inventaris	650	1.300
Geldmiddelen:	108.543	89.238
Te vorderen:		
geschatte rente '08	2.700	2.194
Vooruitbet.kosten:		
Huur jan.'09/'08	450	100
	-----	-----
Totaal activa	<u>112.343</u>	<u>92.832</u>
	=====	=====
<u>Passiva</u>		
Crediteuren:	4.429	2.161
Vooruit ontvangen baten	586	1.050
Vorzieningen:		
Steunfonds	500	1.000
Aanschaf inventaris	2.000	2.000
Reserve renovatie kantoor	5.000	--
Project Dwarsliggen	13.259	
Ontvangen bijdragen	8.000	
af: uitgaven '08	<u>22.838</u>	-/- 579
Project Present in Mokum:	4.198	13.259
Ontvangen bijdragen	12.022	
af: uitgaven '08	<u>-/-13.327</u>	2.893
Reserve projecten '07/'08/'09	13.000	6.000
Personeels-verpl. 31.12'07	46.723	
reservering '08	<u>10.000</u>	
saldo 31/12'08	56.723	46.723
Vorz.navordering soc.l.	10.000	10.000
Algemene reserve:		
saldo 31-12-'07	6.441	
bij: ontv.St.De Graal	10.000	
resultaat '08	<u>1.350</u>	
reserve 31-12'08	17.791	6.441
	-----	-----
Totaal passiva	<u>112.343</u>	<u>92.832</u>
	=====	=====

18-3-2009

MB

De ondergetekenden hebben op 2009 de boeken en bescheiden gecontroleerd en accoord bevonden. Zij verklaren dat de gepresenteerde cijfers een getrouw beeld geven van de resultaten van de Stichting over 2008 en de financiële positie per 31-12-2008.

Krommenie, 2009

Financiële verantwoording Project Dwars-liggen

UITGAVEN	2007		2008		2009	
	Begr	Werk	Begr	werk	Begr	Werk
Pers.kosten projectleiding	12.000	10.858	12.000	12.084	6.000	
Externe deskundigheid	7.000	1.594	7.000	4.428	3.500	
Reiskosten	1.500	536	1.500	703	750	
Organisatiekosten	1.500	1.200	1.500	1.200	750	
Materiaalkosten	1.000	1.168	1.000	607	500	
Publicaties	2.000			2.000	3.000	
Website	1.000	136	1.000	815	1.000	
Afronding					2.000	
Onvoorzien	500		500		500	
TOTAAL	26.500	15.491	24.500	21.837	18.000	

INKOMSTEN	2007		2008		2009	
	Begr	Werk	Begr	Werk	Begr	Werk
Overheveling vorige jaar		3.750	8.759	8.759		
Reserve VPSG					3.000	
SKaNFonds						
J.C.Ruigrokstichting	2.000	2.000				
Dick Laanstichting	2.500	2.500				
PIN	8.000	8.000				
Stichting De Haaf (<i>garantiesubsidie</i>)					7.500	
Prot. Diaconie Haarlem	3.500	3.500	3.500	3.500	2.000	
SIOC			2.000	2.000	2.000	
Haëlla stichting	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	
R.K.Bisdom Haarlem	1.500	1.500	1.500	toez		
RK dekenaat Alkmaar				2.500		
Nog te werven			2.741			
TOTAAL	20.500	24.250	21.500	19.759	17.500	

NB De ontvangen en te ontvangen bedragen zijn over de jaren verdeeld waardoor deze bedragen niet aansluiten bij de bedragen in de balans.
(pagina 20)

Financiële verantwoording project Present in Mokum

UITGAVEN	2007		2008		2009		2010	
	Begr	Werk	Begr	Werk	Begr	Werk	Begr	Werk
Pers.kosten projectleiding	3.520	1.777	12.320	8.447	12.320		7.040	
Reiskosten	300	32	1.200	179	300		900	
Huur	800	800	2.400	2.400	2.400		1.600	
Organisatiekosten	1.000	600	800	720	800		600	
Materiaalkosten	400	493	1.000	901	1.000		600	
Publiciteit	3.000		1.000	679	1.000		500	
Afronding					0		2.000	
Onvoorzien	500		500		500		500	
TOTAAL	9.520	3.702	19.220	13.326	18.320		13.740	

INKOMSTEN	2007		2008		2009		2010	
	Begr	Werk	Begr	Werk	Begr	Werk	Begr	Werk
Overheveling vorige jaar			3.098	3.098	573	573	0	
Reserve VPSG					1.000		2.000	
Extra reserve VPSG								
Prot. Diaconie Amsterdam	400	400	1.200	1.200	1.200	1.200	800	
Prov. Minderbroeders- Kapucijnen	2.500	2.500						
Fundatie v..d.Santheuvel, Sobbe	3.900	3.900						
St. R.C.Maagdenhuis			5.000		5.000		5.000	
Krijt Hulpfonds			1.000	679 (toez)	1.000		1.000	
PIN			5.000	5.000				
SKaNFonds (<i>garantiesubsidie</i>)			922	922				
Zrs. Ursulinen van Bergen			3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	
Nog te werven					6.547		1.940	
TOTAAL	6.800	6.800	19.220	13.899	18.320		13.740	

NB. De ontvangen en te ontvangen bedragen zijn over de jaren verdeeld waardoor deze bedragen niet aansluiten bij de bedragen in de balans (pagina 20)

Fondswerving en financiën: toelichting

2008 was een goed financieel jaar voor ons. We konden de resultatenrekening afsluiten met een positief saldo. Dit is met name te danken aan de vele grote en kleine giften die we gekregen hebben van Rooms-Katholieke congregaties en orden.

2007 was een goed jaar voor de bijdragen van fondsen, gelukkig konden we het bedrag in 2008 op hetzelfde niveau houden.

Als eigen bijdrage van pastoranten vroegen we voorheen een vast bedrag per gesprek. We ontwierpen in 2008 drie tarieven naar draagkracht, waarbij we altijd de mogelijkheid open houden dat het niet mogelijk is om een financiële bijdrage te leveren. De brief naar aanleiding van de tarieven leverde ook bij pastoranten weer allerlei ideeën en adressen op ter ondersteuning van het werk van de VPSG.

We zijn erg blij met onze zelfstandige kantooruimte aan de Nieuwe Groenmarkt, de ruimten zijn op dinsdag en woensdag volop in gebruik. Onze advertentie voor (onder)huur van de ruimte op andere dagen heeft effect gehad; de ruimte wordt nu, soms tijdelijk, gebruikt door anderen. De ruimten waren toe aan een opknapbeurt en zijn opnieuw gestoffeerd, in 2009 hopen we het schilderwerk te laten doen. Vanwege de stoffering is de post huur/accommodatie verhoogd, voor het overige werk is een reservering gemaakt.

Ook dit jaar organiseerden we een sponsordiner en benefietconcert. De kok van Vincent's Eethuis zorgde opnieuw voor een fantastisch diner en het concert door het Noord-Hollands Byzantijns Mannenkoor was weer prachtig. Stichting Vincentius en de Vincentiusvereniging gaven een bijdrage waardoor we er een mooi bedrag aan konden overhouden. Vanwege de altijd onzekere financiële basis van de VPSG heeft het bestuur besloten om de reserve voor personeelsverplichtingen en vaste kosten te verhogen. Het gereserveerde bedrag is volgens de gangbare normen aanvaardbaar en noodzakelijk om bij onverhoopte tekorten aan de vaste verplichtingen te voldoen.

De twee projecten worden gesteund door een groot aantal fondsen en instellingen (zie pagina's 21 en 22). Dankzij deze steun kunnen we een aantal ideeën handen en voeten geven.

Mar Blonk is al vanaf het begin van de VPSG onze boekhouder op vrijwillige basis. Boekhouden en de VPSG zijn twee van zijn passies en we zijn erg blij dat hij deze grote klus wil klaren voor ons.

De boekhouding werd goedgekeurd door de kascommissie in de personen van Ernst Meijknecht en Theo van Driel.

We willen ieder die een bijdrage leverde heel hartelijk danken. Het is niet altijd makkelijk om voor een beladen onderwerp als seksueel geweld geld bijeen te brengen. Het feit dat het dit jaar weer gelukt is stemt tot grote dankbaarheid.

april 2009

Gezien van der Leest,
coördinator VPSG

4. Comité van aanbeveling

Drs. Ineke Bakker, directeur Oikos

Prof. dr. Riet Bons-Storm, em. hoogleraar Vrouwenstudies, R.U. Groningen

Dr. Jurjen Beumer, stadspredikant van Stem in de Stad Haarlem

Drs. Bram Grandia, pastor verbonden aan het IKON-pastoraat

Mgr. Gé Geukers, oud-Vicaris Generaal van het Bisdom Haarlem

Prof. dr. Catharina J.M.Halkes, em. hoogleraar Feministische Theologie, Universiteit van Nijmegen

Dr. Jan Hendriks, voormalig universitair hoofddocent Praktische Theologie, V.U. Amsterdam

Mw. Donne Schmaal, beleidssecretaris van het bestuur van de Congregatie van de Zusters van de Goede Herder, medeoprichtster VPSG

Drs. Wies Stael-Merkx, voormalig coördinator van het Katholieke Bureau voor Seksualiteit en Relatievorming, begeleidster van activiteiten op het gebied van godsdienst en seksueel geweld

Drs. Lideke In't Veld, em. Remonstrants predikant in Haarlem

Ds. Judith van der Werf, pastor verbonden aan het IKON-pastoraat.

STICHTING VPSG
VROUWEN PASTORAAT SEKSUALITEIT GEWELD

Bestuur per 31 december 2008

Drs. Th. van Driel, voorzitter, Blokker

Dr. S. Baars, penningmeester, Assendelft

Mw. A. van den Hogen, Volendam

Drs. N. van Oerle-van der Horst, Haarlem

Medewerksters

Drs. G. van der Leest, coördinator

Mw. M. Fr. Link, pastoraal counselor

Ds. M. Reinders, pastoraal counselor en projectleidster 'Present in Mokum'

Drs. J.M.Deenik-Moolhuizen, projectleidster 'Dwars-liggen. Speurtocht naar heilzame seksualiteit'

Adres: Nieuwe Groenmarkt 8, 2011 TW Haarlem

Telefoon: 023- 5328222

Aanwezig op dinsdag en woensdag van 10.00 uur tot 16.00 uur

Aanwezig in Amsterdam: woensdag van 13.00 uur - 16.00 uur (tel. 06-45141818)

e-mail: info@vpsg.nl

webpagina: www.vpsg.nl

Bank: 390070 of 333945042

